

از مهندس شکیب بای

((به پیش با قرآن))

در یکی از شماره های اخیر مجله اسلامیک ریویو مقاله ای بقلم آقای زاهد حسین تحت عنوان « مسائل پاکستان » درج شده است نویسنده در این مقاله ابتدا بطریح مسائل مختلف سیاسی - اقتصادی و فرهنگی که کشور نوینیاد پاکستان با آن مواجه است میور دارد سپس در آخر مقاله به مسئله کمونیسم و اشاعه روز افرون طرز تفکرمادی (ماتریالیستی) اشاره کرده برای مقابله با آن ملت پاکستان را تحت عنوان شعار « بهیش با قرآن » بایجاد یک اجتماع نوینی که بر روی اصول و مبانی اسلام بنا شده باشد دعوت میکند .

نامبرده علت اصلی و اساسی پیشرفت و نفوذ مارکسیسم را در دنیا صحت و دقت این نظریه ندانسته بلکه آنرا در دو مسئله زیر جستجو می کند :

اول - نفوذ سیاسی و اقتصادی و بطور کلی تسلط و فرمانروائی ملل عرب بر شرق - توضیح آنکه در طی سه قرن اخیر ترقیات شگرفی در شون مختلف فرهنگی - اقتصادی و صنعتی نصیب ملل اروپائی شده و کشورهای شرق از جمله ممالک اسلامی در مورد استفاده از هر یک از این مظاهر تمدن خود را مرهون غریبها دیده اند همین مسئله در میان آنها این روحیه را پیدا آورده که هر گونه جنبشی را در غرب بنوان سوقات قابل استفاده ای با آغوش باز استقبال کنند ولو اینکه این سوقات یک طرز تفکر ماتریالیستی باشد .

دوم - فراقتصادی و اختلاف شدید طبقاتی که توده های محروم و زحمتکش جهان را بمصدق از این ستون بآن ستون فرج است » باین فکر انداخته که برای مدتی هم کمونیسم را که در رأس برنامه اش ایجاد تعادل و توازن اقتصادی بین افراد قرزا دارد مورد آزمایش قرار دهند .

سپس نویسنده در صدد مقایسه بعضی اصول فلسفی مارکسیسم با مبانی

فروغ علم

به پیش

اسلامی برآمده پس از بحث مختصری نتیجه میگیرد که امروزه مارکسیسم نمیتواند جوابگوی مشکلات اجتماعی و اقتصادی دنیا باشد و باید بجستجوی سیستم اجتماعی کاملتری برآمد از طرفی ما مسلمانها عقیده داریم که اسلام برای ایجاد و حفظ توازن و تعادل اجتماعی کفايت خود را ثابت کرده است بنابراین اگر ما بتوانیم اجتماعی بر شالوده اصول قوانین اسلام بایه گذاری کنیم وظیفه خود را نسبت به بشریت بتحویل کامل ایفا کرده ایم.

اینک ما نیز میخواهیم بهم خود این مسئله را مورد دقت قرار داده واند کی درباره شعار «به پیش باقر آن» با خوانندگان عزیز صحبت کنیم:

بنظر من پیشرفت و نفوذ مارکسیسم در دنیا یک عمل پیشتر ندارد و آن جهل دنیای کنونی از نظریات و سیم و عیقی است که هزار و سیصد و هفتاد سال قبل توسط پیغمبر بزرگوار اسلام به جامعه بشریت ارائه شد. بعیارت دیگر ما مسلمانها آن وظیفه اصلی و اساسی خود را که توجیه منظور و مقصود دین با منطق زمان است فراموش کرده ایم و نتیجه آن امروز این شده است که پرده های اوهام و خرافات بتدریج حقایق اسلامی را از نظرها پنهان و عمل ما مسلمانها را از موادی اسلامی دور ساخته است.

آنچه که امروز بنام و اعمال دینی یعنی معمول است یک جز یک سلسله مقررات خشک و جامد و یکمش اعمال و آداب چیز دیگری نیست و همین تحویه عمل مسلمانهاست که امروز مورد استناد بضیبا برای تغیطه دین شده است.

برای مثلای اینک نمونه ای از اینگونه ادراک و استنتاج از دین را ذکر می کنیم.

دکتر ارانی در یکی از نشریات خود از دین چنین تعریف میکند: «منذهب عبارت از یک دستگاه عقیده است که بارث از نسلی به نسل دیگر انتقال میباید و با آنکه حقیقتاً دائماً در تغییر است معتقدین و پیشوایان آن آنرا چامد و دائماً صحیح ولا یتغیر میدانند. این مجموعه عقاید یک سلسله عبادات مانند قربانی، دعا و غیره برای پیروان خود وظیفه قرار میدهد اجرای این اعمال محتاج یک سلسله تشکیلات اجتماعی است که کارکنان آن یک صنف مخصوص یعنی صنف روحانی را تشکیل میدهند. پس دستگاه عقاید شامل عبادات که توسط جامعه روحانی اجرا میشود منذهب است.» بطوریکه از این تعریف مشهود است نویسنده بدون اینکه رعایت شماره مسلسل ۳۰۲

به پیش

فروع علم

امانت را در نویسنده گزیده کرده باشد و بدون تحقیق و مطالعه عیق در زمینه افکار اسلامی و بخصوص مقررات اجتماعی این دین صرفاً اعمال اکثریت مسلمانها را ملاک قرارداده و روی ظواهر امر قضایت کرده است.

در این تعریف آن حقیقت عالی دین تا سرحد خرافات و اوهام و اعتقادات صرف تنزل داده شده است و البته محقق است که مسائل مهمه اقتصادي و اجتماعي دنيا حاضر را صرف اعتقاد نمیتواند حل کند.

در اینجا نظر با خلاف معنی و مفهوم دو کلمه مذهب و دین ممکن است برای بعضی خوانندگان این نظر پیش آید که در تعریف فوق نویسنده خواسته است تنها توجیه و تبییری از کلمه مذهب کرده باشد بدون اینکه وجود مفهوم و حقیقت عالیتری را برای دین موردانکار قراردهد ولی خوانندگان محترم ناید توجه داشته باشند که این بحث موقی پیش کشیده شده که نویسنده در مقام تخطه دین بطور کلی واشکالات و موانعی که در راه ترقی و تکامل ملتها در دنیا حاضر ایجاد میکند بوده است.

متاسفانه روشی که بعضی از دوحانیون ما برای جلوگیری از شیوع عقاید طرزداران مکتب مادی پیش گرفته اند خود باعث قوت گرفتن نظریه فوق شده است.

ذیرالغلب دوحانیون ما با استثنای موارد محدودی تنها به این رسانه های سطحی که بیشتر جنبه سیاسی داشته اکتفا کرده و بهیچوجه در مردم تبلیغات فکری و ایدئولوژیک ایندسته مخصوصاً در قسم اصول عقاید و جنبه های اجتماعی که لطمہ های شدید و اساسی بدین میزان عکس العملی از خود نشان نداده اند، وقتی مردم می بینند صرف اظهار نظر در بعضی مسائل دینی که جنبه غیر اصولی و فرعی دارد مواجه با مخالفت شدید اینقدر می شود در حالی که در بر این تبلیغات ماتریالیستی که هدف حمله اش ریشه و اساس دین است سکوت اختیار می شود بخود حق میدهدند دینی را که اینمه از روحانی نمایان بخود می بندند منطبق با تعریف فوق بدانند.

اینک باید دید تعریف فوق تاچه اندازه صادق بوده و آیا صرف عمل مسلمانها و یا سکوت مدعیان روحانیت میتواند محملی برای تخطه اصل دین باشد.

حقاً باید گفت که دین اسلام نه تنها یک سلسله مقررات و رسوم کهنه ای که صلاحیت خود را برای اداره دنیا امروز از دست داده باشد نیست بلکه شماره مسلسل ۳۰۳-

فروع علم به پیش

کامل ترین سیستمی است که تابحال پسر بخود دیده و بیهترین وجهی میتواند عدالت اجتماعی و توازن اقتصادی را برقرار سازد.

یکی از دانشمندان در این زمینه میگوید:

«اسلام فقط یک مذهب نیست بلکه شامل یک سیستم کامل اجتماعی نیز میباشد.

اسلام عبارت از تمدنی است که فلسفه مخصوص بخود دارد و از خود دارای فرهنگ و فنون خاصی میباشد. »

این تعریف معنای حقیقی دین اسلام را بطرز شایسته‌ای نشان میدهد و مخصوصاً کلمه سیستم کامل اجتماعی راه ایجاد هرگونه شباهی را مبنی بر جدائی دین از سیاست و امور اجتماعی سد میکند.

بایستی متنذکر بود که بزرگترین ایرادی که مارکس بر سویالیست‌های قبل از خود میگرفت این بود که آنان در عالم وهم و خیال جوامعی با تصوری‌های خود می‌ساختند که بهیچوجه در عمل باحیقت و فق نمی‌داد و بهمین جهت آنها را سویالیست‌های خیال‌باف (اوتوپلک) معرفی میکرد. مارکس ادعا میکند که تنها سویالیسم او جنبه علمی دارد زیرا با دله و شواهد علمی سرجری اجتماعات را بسوی دوران سویالیسم (جامعه ایکه در آن مالکیت وسائل تولید اشتراکی شده و طبقات استثمار کننده و استثمار شونده از بین رفته است) نشانداده و پیروی از آنرا توصیه میکند این سویالیسم در درجه اول دارای اصول و مبانی فلسفی است بنام «ماتریالیسم دیالکتیک» و در درجه دوم دارای اصول اقتصادی و اجتماعی میباشد که از بکار بردن همان اصول فلسفی در پدیده‌های اقتصادی و اجتماعی نتیجه شده است.

گویا مارکس توجه نداشته است که مت加وز از هزار و دویست سال قبل از او پیغمبر بزرگوار اسلام سویالیسم علمی بوجود آورد و مقررات آنرا در اجتماع منحط و عقب افتاده آنروز عربستان اجرا کرد و در اندک مدتی آثار و توابع آنرا عملاً بدغای نشانداد این سویالیسم نیز بنوبه خود دارای اصول صحیح و نتایج اقتصادی و اجتماعی ناشیه از آن میباشد.

بطور کلی و خلاصه میتوان گفت:

اسلام مکتب واسطه‌ای است که از لحاظ فکری ما بین مکاتب ایدآلیسم و ماتریالیسم و از لحاظ اقتصادی بین دو سیستم کاپیتالیسم و کمونیسم قرار گرفته است.

به پیش

فروغ علم

بعارت دیگر اسلام سوسیالیسم معتقد‌لی است که از لحاظ فکری برپایه طرز فکر خدا پرستی نهاده شده است . اینست توجیه و تعبیری از اصول دین مقدس اسلام بامنطق روز و راهی که مامسلمانها باید در آن قدم بگذاریم تا بتوانیم حقایق این دین را که حقاً بهترین ضامن اجرای عدالت اجتماعی است بگوش جهانیان رسانده و بهم خود بصلح و آرامش جهان و سعادت بشریت کمک کنیم . ما بیاری خدا در فرصت مناسبتری درباره اصول این مکتب و همچنین درباره اصول اقتصادی و اجتماعی آن باخوانندگان گرامی صحبت خواهیم کرد .

چیزی که مسلم است ما می‌میریم

وقتیکه کره ارض یک‌صد دفعه دیگر درد خورشید بچرخد، ای خوانندگان عزیز هیچیک از مادر این دنیا نخواهیم بود . پس آیا سراست که از مرک خوبیشتن و یا از مرک آنان که محبوب ما هستند بترسمیم ؟

نوص از مرک کله، ایست خالی از هنر

حاصل حیات و پایان زندگانی یکی از این دو خواهد بود . یا بکلی خواهیم مرد و یا در آنسوی گود زندگی دیگری خواهیم داشت . اگر بکلی خواهیم مرد پس هیچ وقت چیزی از آن دستگیرمانخواهد شد و در صورتیکه زنده خواهیم ماند مطلب قابل تفکر و تجسس است . کامل قلاماریون